

Nr 350.

Av herrar **Severin** i Gävle och **Persson** i Växjö, om införande i kommunallagarna av interpellationsrätt.

Enligt upplysningar, som lämnats av Svenska stadsförbundet, ha bestämmelser angående stadsfullmäktigeledamöternas interpellationsrätt införts i gällande arbetsordningar för stadsfullmäktige i 63 städer. Dessutom införde Kungälv's stadsfullmäktige interpellationsinstitut 1936 utan att någon bestämmelse därom intogs i arbetsordningen.

I en artikel i Svenska stadsförbundets tidskrift nr 7 1943 om det kommunala interpellationsinstitutet ha en del synpunkter, som i detta sammanhang kunna anföras, blivit framförda. I artikeln framhålls bland annat, att förutsättningar för ett effektivt interpellationsinstitut föreligga i Stockholm, på grund av borgarrådsinstitutionen och den särskilda ställning, som borgarråden intaga inom Stockholms kommunalförvaltning. En interpellation kan i Stockholm riktas till den, som har de bästa förutsättningarna att besvara den, och vederbörande har både rättighet och skyldighet att svara. Samma möjligheter för ett effektivt kommunalt interpellationsinstitut föreligga icke i stadsfullmäktige i landets övriga städer, då tjänstemän och motsvarande befattningshavare icke i denna sin egenskap ha rätt att yttra sig i stadsfullmäktige. Om man räknar med att en interpellation skall rikta sig till en person som har rätt att delta i stadsfullmäktiges överläggningar, komma i första hand stadsfullmäktigeledamöterna samt borgmästaren eller, vid förhinder för honom, den vilken magistraten bland sina ledamöter utser eller kommunalborgmästaren. Vid behandling av ärende, som beretts av kommunal styrelse eller nämnd eller beredning, har vederbörande ordförande eller vice ordförande rätt att yttra sig.

I detta sammanhang kan man också fästa uppmärksamheten på den skiftande utformning, som bestämmelserna i fråga om vem som interpellationen skall rikta sig till ha fått i olika städer. Norrköpings stadsfullmäktige ha till exempel i sin arbetsordning stadgat, att interpellation kan framställas till alla, som ha rätt att delta i stadsfullmäktiges överläggningar. I Örebro stadsfullmäktige kan interpellation ställas »till annan stadsfullmäktig i dennes egenskap av ledamot i någon stadens styrelse eller nämnd». Gävle med flera städernas stadsfullmäktige ha fastställt, att interpellation kan ställas till »den under stadsfullmäktige lydande styrelse eller nämnd eller av stadsfullmäktige utsedda kommitté, som närmast har med ärendet att skaffa».

Även beträffande ämnesområdet för interpellationsrätten råda divergerande bestämmelser. Medan man i Norrköping begränsat sig till fråga, »som till-

hör stadsfullmäktiges handläggning», ha i motsvarande bestämmelser i vissa andra städer angivits förhållanden, som röra stadens eller kommunens angelägenheter.

I städer utom Stockholm kan man icke framtvinga svar på en interpellation. Norrköpings stadsfullmäktige ha emellertid i arbetsordningen infört bestämmelser, som innebära att interpellation, om interpellanten så önskar, skall överlämnas till beredningsutskottet, som skall infordra den begärda upplysningen från den styrelse eller nämnd eller beredning, som enligt utskottets beprövande har att handlägga det ärende interpellationen gäller, och överlämna den till stadsfullmäktige.

Man kan förmodligen utgå ifrån att erfarenheten småningom kommer att ge anvisning på det mest praktiska och effektiva förfaringsättet, när det gäller interpellationsrättens tillämpning. Även med hänsyn till de begränsade möjligheterna i städer utom Stockholm, som ovan nämnts, torde behovet och betydelsen av kommunalt interpellationsinstitut inses av de flesta. Interpellationen har betecknats som »ett kommunalpolitiskt kontrollmedel för stadsfullmäktiges ledamöter över de administrativa organen». Det kan knappast anses tillfredsställande, att nära hälften av landets städer icke antagit några bestämmelser om interpellationsrätt. Huruvida det finns landskommuner, vars kommunalfullmäktige antagit bestämmelser om interpellationsrätt, känna vi icke till. Det kanske har skett men förmodligen då endast i ett försvinnande fåtal fall. Även om man i allmänhet medger rätt att interpellera, borde enligt vår mening denna rätt lagfästas.

Med stöd av det ovan anförda vilja vi härmed hemställa,

att riksdagen för sin del måtte besluta införande i kommunallagarna av interpellationsrätten, samt
att konstitutionsutskottet måtte utarbeta erforderlig lagtext.

Stockholm den 23 januari 1944.

Erik Severin,
Gävle.

Fritz Persson.